

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X. évfolyam.

FIUME, szombat 1913. augusztus 9.

180. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco, 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A fiumei magántisztviselők ügye.

(V. O.) A legnagyobb rokonszenvvel üdvözljük azon mozgalmat, mely e lap hasábjain indult meg és kifejezésre juttatja, hogy végre a magántisztviselők is kezdenek komolyan foglalkozni a szervezkedés problémáival. Az egyesület vezetősége is szimpatizál ez akcióval és ha nem is akarja kitenni magát az elfogultság vádjának azzal, hogy az ellene intézett vehemens támadásokat a kellő mértékre szállítja le, mindenestre kijelentheti, hogy eddig megtett mindent, amit legjobb tudása és belátása szerint megtenni képes volt. Ez nem zárja ki azonban azt, hogy esetleg mások más kritériumokkal többet és maradandóbbat tudnak kivívni és biztosak vagyunk benne, hogy a vezetőség a legnagyobb örömmel adja át helyét azoknak, akik komoly biztosítékot nyújtanak arra nézve, hogy tíz évi munka eredménye nem megy veszendőbe. Kár tehát beszélni is új egyesület alakításáról, midőn a régi kebelében is kivihető minden.

Ha a vezetőség tárgyilagossága kikerül is minden véleménynyilvánítást az ellene intézett támadásokra, mindenestre kénytelen konstatálni, hogy a cikkekben megpendített reformtervek legtöbbje az itteni viszonyoknak oly fogyatékos ismeretét árulja el, ami lehetetlenné teszi, hogy azokkal komolyan foglalkozzunk.

Fiumében, ahol a nyelvi széttagoltság az egyes nemzetiségek körében amugy is meglevő szociális tagozódást még inkább

„A Tengerpart“ tárcája

Az eltörött mosoly.

Oh, milyen idegessé tettek azok az örök-ké mosolygó fogak! Már nem tudtam nézni őket.

Most majd elmondom, hogy mi történt ésmi módon álltam én boszut. Ugy kezdődött, hogy mikor ő engem Párisban feleségül vett, akkor azt mondta: „Meglátod kis szivem, milyen jól fogod érezni magad Londonban. Mindig nevetni fogsz és mulatni.“ Mikor aztán ideérkeztünk a nászútról, akkor megszálltunk a nővérénél, aki, óh, nagyon jó és nagyon csendes és egy esomégye gyereke van, aki se nem jó, se nem csendes és mulatás meg nevetés helyett minden halálosan unalmas volt. Egyszer hallottam, hogy arról beszéltek, hogy a Covent-Gardenben nagyszerű bál lesz, de hogy az egy kissé „shoking“. En természetesen kijelentem, hogy én meg a férjem elmegyünk arra a bálra. A sógorom csak annyit mond, hogy Oh!... A férjem egy kövér, jóllakott bourgeois bohómájával rám mosolygott, kimutatva mind a fogát és azt mondta: „Majd meglátjuk, fiam.“

Azután rájöttem, hogy nála a „majd meglátjuk“ egyértelmű azzal, hogy „szó sincs róla.“ Erre nagyon megharagudtam, este

növeli, társadalmi életet másképp, mint nemzeti alapon élni nem lehet. Jobban mondva lehetne, mert a meglevő kaszinókba is csak mesterségesen lehelnek életet és mintyájuk emlékezetében van még a régi és csak magyarokból álló tisztviselő-egylet, mely remek helyisége (Vraniczány villa) és a nyújtott kedvezmények dacára is feloszlott. A vezetőség is foglalkozott a tisztviselő-ház építkezés, fogyasztási szövetkezet, stb. problémáival, de gyűléseken, határozati javaslatokon túl nem ment az ügy, ami nem ér semmit, mert hiszen az emberek, a lelkes, az eszme fontosságától áthatott tömeg az, ami kitölti a kereteket és lendületet hoz a dolgba. Ez pedig hiányzik.

És itt van a kontroverzia lényege! Kollegáink azt hiszik, hogy az egylet erőforrás, pedig csak erőtransformator, mely a meglevő energiákat a leggazdaságosabban kihasználja, de azok hiányát nem pótolhatja. Tavaly például négy nyelvű meghívóval hívtuk össze az érdekelteket (a nemtagokat is) a nyári záróra, tehát egy mindenkit személyesen érdeklő reform ügyében. Megjelentek öten. Mit tehet itt a vezetőség? Legjobb akarattal eltelve is, mint egy gőzgép, melyet semmi kazán nem táplál. A munkások átérzik a szervezkedés fontosságát. Ha az intelligencia magasabb fokán álló tisztviselőt hiába kapacitáljuk, saját érdekében egy kitűzött és kifejtett célért, egy pozitív eredményt soha sem érhetünk el, legfeljebb határozati javaslatot hozhatunk, a mely kevesebbet ér, mint az a papír, amelyen írva van. Ha pedig kellő erő nélkül küzdelembe megyünk, úgy biztos és szegyen

korán bementem a szobámba és magamra zártam az ajtót. Mikor Péter kopogtatott, úgy tettem, mintha már aludnék és nem hallanám és ő kénytelen volt a kis szalon-diványra lefeküdni. De én azzal nem törődtem, mert meg voltam sértődve és durcás kedvem volt.

Egész éjjel arra gondoltam, hogy menyire gyűlölöm ezeket az embereket, az unalmas, izetlen, hideg angolokat, — és amikor végre elaludtam, akkor álomban Péter kiálthatatlan, örökké vigyorgó fogait láttam.

Reggel kész tervvel keltem fel. Felöltöztem és nagyon — de igazán nagyon — kicinosítottam magamat. Felvettem azt az édes rózsaszínű, esipkés pongyolámat és a hozzávaló főkötőt.

Azután bementem a szalonba. „Jó reggelt, Péter!“ — mondtam barátságosan. De ő nem felelt, hanem a fal felé fordulva, hangosan hortyogott tovább. És egyszerre csak a kis asztalon megláttam az utálatos, mosolygó hamisfogát. Azt hiszik, tétováztam? Nem, egy percig sem. Gyorsan felkaptam a fogakat, azután erőlyesen megrázva a férjemet, így szóltam hozzá:

— Hallgass csak ide, mon ami, komoly beszédem van veled. Akarsz eljönni velem abba a bálba?

Péter megfordult és kezét szája elé tartva, furesa morgogó hangon beszélni kezdett. Oh, hogy milyen furesa, nevetséges fi-

letes bukás vár reánk, amely után senki sem vesz bennünket többé komolyan. Erre gondoljanak a kritikus urak!

Véleményünk szerint a kényszerboldogítás nem az egylet kenyere és itt végre elértük az ütközőponthoz a vezetőség és az ellenzék felfogása között. A vezetőség azt állítja, hogy nem áll mögötte harcra kész tábor, míg az ellenzék véleménye szerint a vezetőség a tábor dacára sem ér el semmit. Hogy kinek van igaza, azt a tények döntenek el. Az e hasábjokon megjelent cikkeknek az adott súlyt, hogy a benne foglaltak mint a magántisztviselők nagy része véleményének és panaszának visszhangja és nem mint egyes elszigetelt egyének véleménye tüntek fel és ha az egylet vezetésével elégedetlen, munkára kész új erők jelenlétükkel bebizonyítják létezésüket, úgy az ellenzék jogosan állíthatja, hogy a vezetőség ezen alapon már kritériummal dolgozhat és hogy bírálatja jogos volt. Ha azonban — és reméljük, hogy ez nem áll be — az elégedetlen munkára kész komoly elemek nem lépnek fel megfelelő számban, úgy a vezetőségnek van igaza. Mindez hamarosan el fog dőlni.

Bennünket senki sem vádolhat részrehajlással, de nem hagyhatjuk megjegyzés nélkül, hogy a támadó cikkek egy szóval sem említették meg azon pozitív eredményeket, melyeket az egylet elért. Igaz, hogy a lapokban reklámot nem csinált, neveket nem hozott, ami a mai világban, midőn sokszor a legsúlyosabb eszmefuttatásokat is jegyzik, anakronizmus, de minden szerénysége mellett beszámolt a tagoknak részletes évi jelentéseiben, amelyeket a támadók nem

gura volt, amikor felült. Ő, aki mindig olyan gondosan fésülteti és borotváltatja magát, úgy nézett ki, mint egy tüskésdisznó.

Mikor meglátta a kezemben a fogakat, erősen elpirult és haragosan rám kiáltott:

— Hogy merted azt elvenni? Add ide rögtön!

De én hangosan kacagtam és inceskedve nyújtottam felé a fogakat, de mindig csak annyira, hogy ne tudja elérni.

— Ha vissza akarod kapni a mosolyodat — jelentettem ki határozottan — meg kell ígéred, hogy eljössz velem arra a bálra.

Péter dühbe jött, felugrott a diványról, én pedig hátráltam az ajtó felé.

— Nos, igen — kérdeztem. De ő szaladt felém és azt kiáltotta, hogy: „nem!“

— Akkor összetöröm a mosolyodat! — kiáltottam én és kinyitva az ajtót, Pétert bezártam a szalonba.

Oh, milyen dühös voltam! Földhöz vágtam azt az utálatos mosolyt és tapostam rajta. De a kis rózsaszínű papucsom nem volt elég erős és a mosoly a földön még mindig mosolygott. Fölkaptam a kályha elől a szeneslapátot és ütöttem és ütöttem és amikor kinyitottam a szememet, láttam, hogy a mosoly apró darabokra volt törve és a fogak szanaszét heverték a szobában.

Elesenedtem. Hallottam, hogy Péter

igen ismerhetnek. Panaszkodnak például, hogy vasárnap dolgoznak. Nem tudják, hogy itt évek munkája után az irodákban a legtökéletesebb vasárnapi munkaszünet van érvényben és hogy a vezetőség számtalanszor felhívta a hivatalnokokat, hogy minden esetet jelentsenek be a visszaélés megszüntetése végett.

Es mit látunk? Dacára ennek sokan dolgoznak és panaszkodnak, ahelyett hogy az egyedül helyes és feltétlenül eredményes utat követnék. Az egyesület, hogy mást ne említsünk, számtalan esetben közbenjárt tagjaiért, majdnem mindig eredménnyel, soha senkit, aki segélyért jött és megérdemelte, el nem utasított, vasárnapi munkaszünet, az adófizetésnek a munkaadó részéről való teljesítése, a végrehajtási novella ügyében eredménnyel dolgozott, ha esőndesen is. A vagyon legnagyobb része jótékony célra van lekötve és várjuk a kritikus urak utmutatását, hogy netto 1300 koronáért hol kapni a központban jobb helyiséget. Nem beszélünk a bankhivatalnokok szervezkedéséről, kik az egyesület kebelében a lehető legtökéletesebb módon biztosították érdekeiket az összes nemzetiségi és politikai ellentéteknek hosszu tárgyalások után elért olyatén áthidalásával, hogy az erről készült jegyzőkönyv — külföldi szakemberek véleménye szerint — mintája az ily nehéz viszonyok között összehozott gazdasági szervezkedésnek. Ez azért volt keresztülvihető, mert a bankhivatalnokok lehetővé tették munkásságukkal és érdeklődésükkel. A vezetőség főelve, hogy tényleges erőviszonyaival, indokolt energiával lépve fel, ne tegye ki magát semmi vereségnek és esorbitatlanul tartsa meg az elért nagy erkölcsi prestige-t.

Az egyesület az egyedüli, mely Fiumében mindig távol tudta magát tartani a nemzeti ségi mozgalmaktól és épen azért kívánatos, hogy a jelenlegi akció is ne kizárólag egy nemzetiség hozzátartozóiból induljon ki. Reméljük, hogy a kezdeményezői tényekkel is indokolni fogják a kritikát.

Minden a hihardás vagy a szétküldés híriül felmerülő panaszi telefon, vagy levelezőlap útján a Hírdőnyvatalba kérünk bejelenteni.

Kopog az ajtó. Egy pár percig mozdulatlanul álltam, aztán kinyitottam az ajtót és tragikus mozdulattal a földön heverő fogakra mutattam. Mikor a férjemre néztem, kissé megrémültem, mert Péter sápadtan rogyott le egy székbe és kétségbeesetten dadogta: „Oh, istenem, istenem, mit tettél!” — Ugy tettem, mintha még mindig haragudnék.

— Igen — kiabáltam — azokkal az utálatos fogakkal mindig és mindig csak mosolyogsz rám. Azt ígérted, hogy mindig nevetni és mulatni fogok és most sohasem viszel sehová sem és nem engedsz mulatni. Nahát, most eltörted a mosolyodat. Megmondtam előre.

Szegény Péter majdnem sirt.

— Oh, oh, mit csináljak — nyögte magánkiül. — Én ezek a haszontalan gyerekek, akik mindjárt mindent észrevesznek, hogy fognak rajtam mulatni! Rettenetes! Eppen az esküvők előtt csináltattam ezeket a fogakat és azután esomagolás közben a régi elkallódtak. Vagy az inasom ellopta és eladta őket. Mindenesetre — tette hozzá némi kárörömmel — most már szó sem lehet arról, hogy elmenjünk ma este a Covent-Garden-ba, mert az napokig és napokig fog tartani, amíg ezeket a fogorvos rendbehozza.

Én nagyon kedves lettem és hízogően mondtam:

— Boesáss meg, édes. Igazán sajnálom, amit tettem. És hogy ezt bebizonyítsam neked, magam fogok elmenni a fogorvosod-

A „borravaló.”

—o—

Szeretem az antialkoholistákat, amint szeretek minden olyan becsületes törekvést, amely hatalmi aspirációk nélkül, a nagy hiányos nevelésű és belátású tömeget akarja erősíteni, egészségessé, egész emberekből állókká tenni. Merem mondani, hogy nálamnál jobban ezer ember közül nyole sem rokonszenvezik velük, s nyole sem undorodik nagyobb mértékben a lelkiismeretlen, a csalárdja számára szükséges fillérek elivó, pálinkaszagu, tántorgó, veszélyes alkoholistától. Vagyis komolyam veszem az antialkoholistákat, nagyrabecsülöm őket, tehát jogom van felszólalni akkor, ha valami olyasmit tesznek, ami árt a komolyságuknak.

A napokban hallottam, hogy valami pályadíjat tüztek ki egy új szóra, amely a borravalót legyen hívva kiküszöbölni a közhasználatból. Ez mindenesetre nem olyan akció, amit mi a komoly antialkoholistáktól várunk. Mert az ilyesmi azt a látszatot kelti mindenfelé, hogy a magyar antialkoholisták szavak ellen harcolnak s az a meggyőződésük, hogy nem az emberekben, hanem a szavakban van az ok. Hogy az emberek azért isznak, mert a bornak bor a neve, s mert borravalót kapnak. Hogy ha például és a pincérnek a szokásos 3 krajeárt azzal a tudattal teszem le a tálcára: nó, most 3 krajeár szénrevalót adtam, akkor az nem fogja elinni, hanem szalad és szemet vagy egyéb szükséges dolgot vesz magának.

Azt hihetné az ember, hogy a magyar antialkoholisták minden baj forrását a borravalóban látják, s amint a borravalót nem borravalónak nevezik, nem fognak inni az emberek! Igazán, tréfálkozni kellene ezen, s nem komolyan venni az ilyesféle bogaraskodást. Mert nincsen ennek semmi komoly jelentősége, s azért ez a szó: borravaló, senkit nem fog alkoholizmusra csábítani. Eppen úgy nem, amint az emberek sem azért isznak, mert a bort bornak, a pálinkát meg pálinkának hívják.

Az antialkoholisták azt is nagyon jól tudják, hogy a borravaló szó még csak nem is szegénye a magyarnak s nem jellemzi szákosságát, hiszen azt a német trinkgeldből csináltuk. Mert a borravaló rendszerint

hoz és nagyon, nagyon szépen meg fogom kérni, hogy ma estére készítse el újra ezt a fogsort. Jó? Menjek el? Mondd meg a címét.

— És mit csináljak addig én, nem mondanád meg azt is?

— Te, édesem, azt fogod mondani, hogy borzasztóan fáj a fejed és nem tudsz felkelni az ágyból. Majd én megmondom, hogy nem szabad rajtam kívül senkinek sem bejönni hozzád. Így minden rendbejön.

Szegény Péter, nagyon szomorú volt, de kénytelen volt belenyugodni abba, amit én határoztam.

Én tehát átöltöztem, magamra vettem az új fehér szőrménmet, a bársonykucsmámat és nagyon jókedvű voltam. A szemem ragyogtak az előbb kiállt izgalomtól.

A taxiban azon gondolkoztam, vajjon tudom-e majd rávenni az öreg fogorvosra, hogy egész nap azon a fogsoron dolgozzon, csak azért, hogy én estére elmehessek a lálba. De mikor odaértem, örömmel láttam, hogy a fogorvos nem volt öreg, sőt ellenkezőleg, nagyon kedves, barátságos és fiatal volt.

Azt mondta, hogy el van ragadtatva, hogy megismerkedhettem velem. Én azt mondtam neki, hogy ma reggel az inas ügytelensége következtében eltört a férjem fogsora és hogy nagyon-nagyon fontos volna, hogy estig megkapja Sir Péter a fogait. Azt felelte, hogy foglaljak helyet, majd utá-

pár fillér, amin igazán alig kaphat az ember mást, mint egy pohár borocskát. Amint-hogy, sok helyen magyar vidéken ma is azt mondják: na itt egy hatos, igyék rajta egy pohár bort! Mert, ha nem mordanák, akkor is csak azt inna rajta. Eppen úgy, amint például a nápolyi koesis, meg a hordár — miután ott a szeg ny ember előbb emu akar — a borravalót maceheroninak nevezi s valójában macearozat is vesz az utszéli árustól — kapott néhány centesiméért.

Az antialkoholisták végül is nem nyelvészek, s így igazán nem kötelesek tudni, hogy a nyelv milyen módon szaporítja a maga kincseit, a szavakat. De azt elhiszik, hogy ebben bizonyos része van a logikának és a tapasztalatnak is. Így a borravaló szót nem az alkoholisták csinálták, hanem vagy úgy keletkezett ez, hogy valamelyik ember azt mondta: na, itt van magának egy kis borra való, vagy pedig, miután a kapott jutalom tíz közül kilencen bort ittak, borravalót kértek a vendégtől, a kiszolgáltól.

Azonkívül nagyon jól tudjuk, hogy ma már a borravaló szó sem fedti a fogalmat, mert hiszen a borravaló sok foglalkozási ágánál ma egyenesen jövedelmi forrás.

Mindettől eltekintve azonban, határozottan humoros, hogy az antialkoholisták, akiknek dolga csak az agitáció terén van, a doktrinerkedés, a szellemi alkotások terére léptek abban a hitben, hogy nekik mindazt, ami az itatra, ivásra emlékeztet, ki kell irtani pályadíjakkal a nyelvből.

Előre megjósolhatjuk, hogy az új szó soha nem fog a köztudatba átmenni. Mert borzalmasan laikus az, aki a nyelvet holt masszának tekinti, s tetszés szerint akar abból elvenni és hozzátenni. Ez sikerülhet nem lévő fogalmak jelölésére alkotott szavakkal, sikerülhet egy-egy tüneményes, népszerű írónak, — nálunk például Petőfinek, főképpen pedig Aranyának, — de nem fog sikerülni az antialkoholistáknak, azok se nem új fogalmat akarnak jelölni, sem pedig, — sajnos, — nem népszerűiek.

Komolyabb, életrealóbb dolgot kérünk. Ilyen játékokra ráérünk akkor, ha majd nem lesznek alkoholistáink. De akkor meg szükség lesz erre, mert maga a nyelv fogja elavult kincseinek raktárába helyezni a borravaló szót.

nanéz a dolognak és nemsokára megmondhatja, hogy mikorra lehet a munkát befejezni. Elküldtem tehát a taxit és mialatt ő dolgozott, barátságosan eldiskuráltunk. Nagyon jól mulattunk egymással. Hamarosan rájöttünk, hogy mennyire egyezik az izlésünk mindenben és hogy különösen mind a ketten nagyon szeretünk táncolni. Delféle eszembe jutott szegény Péter, aki egyedül, étlen-szomjan fektűt az ágyban és elmeséltem a kedves fiatal fogorvosnak, hogy voltaképpen hogyan történt a dolog. Ő nevetett és nevetett, amíg a könnyei potyogtak és azután azt mondotta, hogy a legokosabb lesz, ha elmegyek vele a közeli vendéglőbe ebédelni és azután visszajövök és megvárom, amíg a fogsor kész és elviszem magammal. Akkor legalább biztos, hogy pontosan és hiánytalanul hazaér. Hát vele mentem és bizony az ebéd meglehetősen sokáig tartott és erősen sötétedett már, mikor hazaértem a kijavított fogsorral. Mielőtt elmentem, megbeszéltem a fogorvossal, hogy ő is eljön a lálba, mert bátha esetleg a fogak nem lesznek egészen jók. És mikor elbacsuztam tőle, nagyon erősen rám nézett és így szólt:

— Nini, azt hiszem, az egyik fogam tenkas, nagyságos a szomvom. Ha holnap megint eljön, majd megpótom közelebből.

És én megígértem neki, hogy elmezek. Hát így kezdődött az egész.

—o—

Ujdonságok.

Tájékoztató.

— **A kir. kormányzó** magánfeleket fogad: szerdán d. e. 10—12 óra között.

— **A tengerészeti hatóság** épületében levő m. kir. **biológiai állomás és aquárium** díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1 óráig és d. u. 3-tól 6-ig.

— **A városi könyvtár** naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— **A népkert** (Giardino publico) nyitva van este 10 óráig.

— **A temető** naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— **ACunard** magyar-amerikai vonal kivándorló gőzösei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 filléért kaphatók.

— **A tersattói Frangepán-vár** naponta megtekinthető egy korona beléptidj ellenében. (Feljárát a susáki híddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— **József főherceg díszkertje** (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapi reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidj nincs.

— **A Danubius-hajógyár** telepe, a rizshántológvár, a papírgvár, kőolajfinomító-gvár, a torpedógyár és a susáki Litorale konzervgyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— **Az „Adriatica”** cognacgyár gyártelepe megtekinthető reggel 9 órától 12-ig és d. u. 3 órától 6-ig.

— **A kivándorlási ház** megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— **Olesó hus.** A városi vágóhidon holnap, szombaton reggel 8 órától kezdve olesó hus kerül eladásra. Marhahus kilója 1 kor. 4 fillér és 1 kor. 12 fill. Bárányhus 96 fillér.

— **Térzene.** A városi zenekar ma, pénteken este fél kilenkor kedvező idő esetén hangversenyt ad a Dante téren a következő műsorról:

1. Battaglia. — Üdvözet Fiuménak, induló.
2. Catalani — A Loreley op. ábrándja.
3. Verdi — Don Carlos — op. 3-ik felv.
4. Verdi — A szicíliai vespere e. op. ábrándja.
5. Tirindelli — Andalusia, mazurka.

— **Megy az Ivernia.** A Cunard társaság Ivernia kivándorló gőzöse holnap, szombaton délután 4—5 óra között indul Fiuméből. Az utasok száma 400.

Itt említjük meg, hogy 16-án az Ultonia, 23-án a Saxonia érkezik Fiuméba.

— **Elkészült a dalmát vasut csatlakozó vonala.** Károlyvárosból jelenti tudósítónk, hogy a napokban átadják a forgalomnak a dalmát vasut Ausztria felé csatlakozó vonalának eddig megépült károlyváros—bubnjarei szakaszát, míg az osztrák határ felé, Möttlingig terjedő többi részt október elsején nyitják meg. Ez a vonal nagyon árt a fiumei kikötő és a magyar kereskedelem érdekeinek, mert lényegesen megrövidíti a Károlyváros és Laibach, továbbá a Trieszt közötti utat. A trieszti lapok máris írják, hogy ezentul olesóbban juthatnak majd a hushoz, mert a károlyvárosi híres állatvásároknak a trieszti hentesek és mészárosok a legnagyobb vevői. Viszont az osztrák ipar és kereskedelem produktumai ezentul a leg-
rövidebb uton juthatnak Károlyváros és

környékére. A vasut különben erősen emeli majd a trieszti kikötő forgalmát is, mert a károlyvárosi kereskedők, akik szükségleteiket eddig fiumei behozatali cégektől szerezték be, ezentul a trieszti kereskedőkhöz fognak fordulni.

— **Magyar isteni tisztelet.** Vasárnap, f. hó 10-én d. e. 10 órakor a helybeli ref. és ág. ev. egyesült egyházközség Clotilde utcai imahelyiségében magyar isteni tisztelet lesz. Az elmélkedés tárgya a 3-ik parancsolat alapján: Az Isten neve. Részt vehet felekezeti különbség nélkül mindenki.

— **A kikötőből.** Aug. 8. Erkezett: Polnay magyar gőzös Newportból, 4502 tonna kőszennel; Nettuno olasz vitorlás Bariból, üresen.

Indult: Sorrento angol gőzös Hullba, 530 tonna cukorral, 320 tonna fával, 50 tonna enyvvel; Tripoli olasz gőzös Triesztbe, üresen; Szent István magyar gőzös Glasgowba, 1570 tonna fával, 150 tonna cukorral és 150 hordó fakivonattal; Gallipoli olasz gőzös Bariba, 40 tonna fával, 20 tonna tengerivel és 40 hordó olajjal; Capodistria osztrák gőzös Arsába, üresen; Gróf Tisza István magyar gőzös Sydneybe, 150 tonna olajjal, 30 tonna téglával és 40 tonna ásványvízzel.

— **A visszatért férj.** Két héttel ezelőtt — mint akkor megirtuk — a via Trieste 30. számú házában Csala Mária 36 éves asszony mérget akart megitatni két leánykájával s amikor azok kiszakították magukat karjai közül s a szomszédokhoz menekültek, önmaga itta meg a mérget. Tettét azért követte el, mert a férje elhagyta. A kórházban, ahová bevitték, hamar felgyógyult. Ugylátszik öngyilkossági kísérlete használt valamit, mert a férj visszatért. De nem igen tetszhetett neki a régi élet, mert tegnap ő is öngyilkossá akart lenni. Ecetsavat ivott. Bevitték a kórházba, ahol súlyos állapotban van.

— **A gyilkos olló.** Annak a rémes szerencsétlenségnek, mely tegnapelőtt játszódott le a Máv. XIII. számú raktárában, tegnap délután a temető halottasházában volt folytatása. Megjelentek ott: Ghira dr., Jellouscheg dr. és Holtzabeck dr. orvosok, továbbá Kömley Pál vizsgálóbíró és Lucich Vasko dr. kir. ügyész és felboncolták Mustig János holttestét. Megállapították, hogy az olló egyik ága a negyedik és ötödik bordák között 4 cm-nyeri hatolt a szerencsétlen fin testébe és teljesen átvágta a szivburkot. A seb iránya felülről lefelé és balról jobbra halad. Megállapította a bizottság, hogy a dobás egészen közelről, nagy erővel történt, különben — a nehézkedési törvény alapján — az olló nehezebb, fogantyus része vágódott volna a testhez. A boncolás után a fiut eltemették, Kötay Bálintot pedig átkísérték a kir. ügyészséghez, ahol a vizsgálóbíró elrendelte ellene az előzetes vizsgálati fogságot.

— **Leesett a falról.** Vouk Anna hét éves leányka tegnap délután leesett egy kert falról s jobblábát törte. Bevitték a kórházba.

FAY VALÓDI SOBENI ÁSVÁNYPASZTILLÁJA

a Taunus-hegységben levő Soden-fürdő III. és XVIII. forrásából készül, a melyek

Évszázadok óta köhögés, rekedtség és gégehurut ellen kitűnően beváltak.

Utánzatot utasítson vissza. Egy doboz 1.25 kor. Mindenütt kapható.

— **Rejtélyes öngyilkosság.** Különös öngyilkosság történt az éjjel. A Munkácsy-utca 13. számú ház földszinti lakásában lakott Supp Lajos orsovai illetőségű 33 éves könyvelő, aki mult év május havában Nyitráról jött Fiuméba s itt a Rosenschein-testvérek cégnél volt, mint könyvelő alkalmazva. A szomszédok esőndes, dolgos embernek ismerték. Az éjjel 2 órakor felesége kiment és állítása szerint — alig 10 percig maradt kinn. Amidőn bejött, férjét az ablak kereszt-fájára felakasztva találta, már holtan, hidegen. Kuttyájuk porázával akasztotta fel magát Supp, mialatt az asszony kint volt. Az asszony állítása szerint soha komolyabb szóváltás vagy félreértés közöttük nem volt s tegnap is esendesen, nyugodtan vacsorázott férjével és midőn 3 éjjel a szobából kiment, úgy látta, hogy férje nyugodtan alszik. Reggel úgy a mentők, mint Jellouscheg dr. városi orvos megjelentek a színhelyen, de már csak a beállott halált konstatálhatták. A rendőrség a halottat a halottasházba szállította.

A Rosenschein-testvérek kávé és tea import és gyarmatáru nagykereskedő cégnél azt mondják, hogy Supp tegnap még rendesen dolgozott és főnökei meg voltak vele elégedve. Mult év május óta van a cégnél alkalmazva, mint könyvelő, 240 korona havi fizetéssel. Hogy miért lett Supp Lajos öngyilkos, azt még csak sejteni sem lehet.

— **Munkában a vásárbiztosok.** Az első kerületi vásárbiztos feljelentést tett néhány vendéglős ellen mert mértékhiitelesítésnek alá nem vetett palackokat használtak. A második kerületi vásárbiztos feljelentette Sudár József via Industria-i henteset, aki romlott sokát árult. Verbász Ignác Deákfasori henteset romlott marhahus elárúsításáért jelentette fel ugyanez a vásárbiztos Thöresz F. pioppi-i bódés szintén romlott sonkát, Sluga Ferenc valseurignei kereskedő pedig romlott, az egészségre ártalmas savanyukáposztát adott el. Néhány kereskedő nyomdafestékes papirost használt az áruk esomagolásához. Mindnyájuk ellen megindították az eljárást.

— **A tengerhajózási szerződések.** A parlamenti viszonyokban előálló folytonos zavarok mindaddig még nem tették lehetővé, hogy a tengerhajózási társaságok fölemelt szubvenciójára vonatkozó végleges szerződések elintézhettek legyenek, minek, sajnos, sok tekintetben káros hatása van a tengerhajózás és a külkereskedelem fejlődésére. Nincsenek még befejezve az Atlantica tengerhajózási társasággal a mexikói járatok indítására vonatkozó megkezdett tárgyalások sem. Elvben ugyan megvan már az erre vonatkozó megegyezés is, de a végleges szerződés még nem kész és es egyelőre nem is lehet tudni, hogy a megállapodás mikorra várható. Ámbár bizonyosra veszik, hogy a megállapodást sikerül majd nyélbe ütni és a mexikói járatokra vonatkozó szerződés is a többivel együtt a parlament elé lesz terjeszthető.

— **A király a magyar Adria-egyesületnek.** Az adriai tenger tudományos kutatása céljából a Magyar Adria-Egyesület elhatározta, hogy megfelelő szerkezetű kis hajót szerez be, melyet a tengerkutatáshoz szükséges műszerekkel és eszközökkel szerel föl. Az egyesület az ehhez szükséges mintegy 50—60.000 korona összeget társadalmi uton szándékozik összegyűjteni, úgy mint az Osztrák Adria-Egyesület is tette, melynek rövid idő alatt sikerült ilyen hajót beszereznie és kellően felszerelni. A király az egyesület által beszerzendő tengerkutató hajó költségeinek megszerzésére magánpénztára terhére kétezer korona segítséget adott.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: Éji árnyak, dráma. — Pubika takarékperselye, bohózat.

— **Letartóztatott kivándorlók.** A határrendőrség 15 egyént, akik utlevél nélkül akartak kivándorolni, visszatartott. Mindannyit illetőségi helyére toloncolják.

— **Öngyilkosság a szállóban.** A Hungária szállóban ma délelőtt feltűnt, hogy az egyik vendég, Rosso S. 35 éves bolognai egyén tegnap délután óta nem mutatkozott. Benyitottak szobájába, ahol véresen, holtan találták. A helyszínére kiküldött rendőrvosi bizottság megállapította, hogy Rosso tegnap a délutáni órákban zsebkéssel elmetsette nyakán az ereit, minek következtében elvérzett és meghalt. Holttestét a temető halottasházába szállították.

— **Felrobbant acetylen-lámpa.** Tegnap délután beszállították a kórházba Triscoli János 16 éves lakost, akinek kezében egy acetylen-lámpa felrobbant és súlyos égési sebeket ejtett az arcán.

— **Az Osztrák-Lloyd augusztusi menetrendje.** Földközi tengeri szolgálat: A thesszáliai A és B vonalak hajói, amelyek minden pénteken indulnak Triesztből, hetenként — felváltva rakodnak Fiumében körülbelül egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A görög-levanti A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A szíriai A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt, a menetrendben előirt összes kikötők részére.

Oceánszolgálat: A kalkuttai vonal hajói, amelyek minden hónap 5-én és 20-án indulnak Triesztből, Fiumében 10 nappal az elindulás előtt rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A kobei vonal hajói, amelyek minden hónap 10-én indulnak el Triesztből, Fiumében a megelőző hónap utolsó 10 napján rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére, szükség esetén a rakodási idő s nappal meghosszabbíthatik.

Földközi tengeri szolgálat: A görög-levanti A vonal hajói a következő kikötők részére rakodnak:

Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Haidar-Pascha, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizah és Batum.

Görög-levanti B vonal: Korfu, Patrasz, Argosztoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Sira Vthy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gllipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizah és

Batum.
Thesszáliai A vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Kostanza, Odessza.

Thesszáliai B vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Odessza és Nicolajeff.

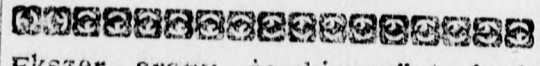
Sorai A vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beirut, Tripolisz, Aleszandretta, Mersina, Larnaca és visszatéréskor Limasol.

Sorai B vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beirut, Tripolisz, Limasol, Larnaca és Mersina, visszatéréskor Aleszandretta.

Oceánszolgálat: Trieszt—Calcutta-i vonal. Port-Said, Suez, Port-Sudan, Djibouti, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Calcutta.

Trieszt—kalkuttai teherforgalom: Port Said, Suez, Aden, Karachi, Colombo, Madras, Rangoon és Kalkutta.

Trieszt—kobei vonal: Port-Said, Suez, Aden, Karachi, Bombay, Colombo, Penang, Singapore, Hongkong, Shangai, Jokohama, Kobe és visszatéréskor Moji.

Ekszer - arany - és chinaezüst - áruk

Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.

dús választéban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

Intelligens fiatalabb kisasszony

keres állást mint háziasszony helyettese tud főzni és háztartás vezetni gyermekekhez is megy. Alánlátót kér „Waise I” alatt Graz, Hauptpostrest.

VENEZIA

HOTEL PENSION VENIER

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2 1/2 líráó, teljes ellátás napi 8 lírától feljebb. Német kiszolgálás.

Mindennemü írásmunkák (fogalmazás, másolás, eimirás, stb.) otthoni elvégzését lelkiismeretes gyors és esinos kivitelben vállalom. Cim e lap kiadóhivatalában.

TÖZSDE.

	Aug. 4 zárlat	Mai ár 1/1 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	825.50	825.50
Osztrák hitelrészvény	627.50	627.25
4%-os koronajáradék	81.75	82.05
Osztr. magy. államvasút	702.—	703.—
Jelzálogbank	418.50	412.50
Leszámitelőbank	509.50	509.—
Hazai Bank	281.50	281.50
Magyar Bank és Keresk. R-T.	532.—	532.50
Rimamurányi	643.50	647.25
Sálgótarjáni	757.—	754.—
Közuti Vasút	640.—	639.50
Városi Vilamos	339.50	338.50
Adria	559.—	—
Déli Vasút	127.—	—
Magyar Cukoripar	2700.—	—
Rizsgyár	3675.—	—
Budapesti Gabonátőzsde. (60 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	11.91	—
Buza májusra	—	—
Buza októberre	11.38	11.42
Rozs 1913 áprilisra	—	11.56
Rozs októberre	8.88	8.87
Tengeri májusra	7.37	8.10
Tengeri júliusra	—	—
Tengeri augusztusra	8.07	8.15
Zab áprilisra	—	7.39
Zab októberre	8.25	8.31
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	627.—	628.—
Magyar hitelrészvény	825.—	829.—
Osztrák magyar államvasút	702.—	704.50
Déli Vasút	—	127.25
Alpesi	912.—	919.—
Skoda	815.—	819.—
Osztr. koronajár.	82.20	—

Fiumei és trieszti értékek:

	Legutóbbi kiadások átlagán.
Fiumei 4%-os kölesönköv.	92.—
Banca Fiumana	550.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takarékpénztár	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter” tengerhajózási	500.—
Magyar-Horvát Gőzhajózási	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózási	1050.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Alt. Forgalmi r. t. régi	1900.—
Magyar Olajgyár	1760.—
Austro-Americana	202.—
Navigatione Libera Trieszt	283.—
Osztrák Lloyd	612.—
Stabilimento Tecnico	568.—
Ampela Szeszfőrtő Rt.	9500.—
I. Trieszti Rizsgyár	429.—
„Kerka” dalmát vizművek r. t.	742.—
Spatofol Portland Cement	428.—
Assicurazione Generali Nap.	375.—
Riunione Adriatica	838.—
	3700.—

Catti György utóda

es. és kir. udvari szállító
GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett
Ajánlja magát minden orvosi rendelés azzonai és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettikkéi s sépítőeszközök stb. stb.

Tudja Ön már, ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúszfájdalmak, fejfájás, fogfájás, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegségek megelőzésére és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag! **Budak D.** gyógyszerésztárában
VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Távirat — Telefon.

Audiencia.

ISCHL, aug. 8. A király ma audiencián fogadja Schönborn grófot, Csehország igazgatási bizottságának elnökét.

Heltai állapota válságos.

ISCHL, aug. 8. Heltai főpolgármestert már nem lehetett Budapestre szállítani, mert a kábálom bekövetkezett és valószínű, hogy ebből nem is fog többé fölbredni. A katasztrófát minden percben várják.

Aviatikusors.

LONDON, aug. 8. Cody ezredes, a híres aviatikus tegnap repülés közben Aldershotnál utasával együtt lezuhant a földre. Mindketten meghaltak. Cody volt az angol hadiaviatika megalapítója, halála országsszerte nagy megdöbbenést keltett.

Repülés Páris és Szentpétervár között.

JOHANNISTHAL, aug. 8. Janoes aviatikus tegnap egész nap repült ködben és szélben. Etampes és Gand között 5 és egy negyed óra alatt tette meg az utat, Gandtól Johannisthalig pedig 6 óra 48 percre volt szüksége. 800—1000 méter magasságban repült.

Tengeri katasztrófa.

SVINEMÜNDE, aug. 8. Tegnap délután nagy viharban elsüllyedt egy motorosvitorlás. Huszonkét utasa közül 17 vízbefutott, a többieket különböző hajók mentették meg.

SWINEMÜNDE, aug. 8. A szerencsétlenül járt esónak tulajdonképpen csak egy közönséges esónak volt, amelyen motort helyeztek el. A esónak 22 utasa közül 17 meghalt, ezek között 4 magyar, de neveiket még nem sikerült megállapítani. A panton szivertető jelenetek játszódtak le, amidőn a holttesteket a partra hozták. A fürdőhelyen a mulatságokat és hangversenyeket beszüntették.

BERLIN, aug. 8. A közeli Schuschnlow taven motorosának szerencsétlenség történt. Wassermann berlini tanár egy Tommermann nevű ismerősével és 9 éves fiával esonakázott. A esónak fölborult és mindhárman a vízbe fulltak.

Női rendőrök.

CHICAGO, aug. 8. Ma léptek először szolgálatba a női rendőrök. Egyelőre 10 női rendőr van, esinos két egyenruhában. A női rendőrök tanfolyamot végeztek és boxolni is tanultak. Sok bámulójuk van, a közönség készséggel engedelmeskedik nekik.

Földrengés Iztriában.

TRIESZT, aug. 8. Az éjjel 12 órakor egyenye földrengést éreztek.

POLA, aug. 8. Éjjelkor a földrengést jelző készülék távoli földrengést jelzett.

Hofrichterné.

POZSONY, aug. 8. Hofrichter Adolf vezérkari főhadnagyot annak idején tudvalevően mérgezéssel elkövetett gyilkosságért husz évi súlyos börtönrre ítélte a katonai hatóság. Felesége most válni akar a férjétől és a magyar állampolgárság megszerzéseért folyamodik. Hogy ezt megszerezhesse, Hofrichterné született Gererstorfer Anna Margit egy pozsonyi családdal örökbefogadási szerződést kötött. Ezt a szerződést a belügyminiszter már jóváhagyta s elküldte az iratokat a pozsonyi törvényszékhez. Hofrichterné az örökbefogadási szerződés alapján kérni fogja a belügyminisztériumot, hogy vegyék föl a magyar állampolgárság kötelékébe.

Működik a Vezuv.

NÁPOLY, aug. 8. A Vezuv kráteréből sűrű füst gomolyog elő és azok a turistavezetők, akik a hegy csucsáról jöttek, azt mondják, hogy legközelebb ki fog törni a tűzhányó. A Vezuv obszervatóriumában is nagyon veszedelmes tüneteket észlelték.

Politikai gyilkosság.

ROMA, aug. 8. A rendőrség titkos feljelentést kapott, hogy az a merénylet, amelyet a múlt vasárnap Parisi bankár ellen az országúton elkövettek, tulajdonképpen Scipio Borghese hereg élete ellen irányult. Ferri radikális képviselő ma nyilatkozatot tett közzé a Giornale d'Italiában, hogy a radikális párt ellenségei halálra ítélték Borghese hereget és orgyilkosokat béreltek fel. Ezek tudták, hogy a hereg ismert szürke automobiljában vasárnap birtokára fog menni és az országúton leselkedtek rá, mivel pedig Parisi bankár automobilja is ilyen színű, ő rá lőttek.

A cár leánya — menyasszony?

PÁRIS, aug. 8. A Matin pétérvári tudósítója minden hivatalos cáfolat ellenére fentartja azt a közlést, hogy Károly román hereg, a román trónörökös pár legidősebb fia, el fogja jegyezni a cári pár legidősebb leányát, Olga nagyhercegnőt. Ferdinánd trónörökös és a trónörökösné Károly hereggel a jövő héten Livádiába utazik, ahová a cári család a napokban költözködik át és a krimi cári kastélyban lesz a kézfogó.

Görög misszió a cárnál.

PETERHOF, aug. 8. A cár tegnap fogadta a görög missziót, mely Konstantin király trónralépését notifikálta. Az audiencia után díszbéd volt, amelyen résztvettek a küldöttség tagjai, a görög követ, Kokoveev miniszterelnök, Szazonov külügyminiszter és Neratov külügyminiszteri segéd.

Vasuti ékszerlovajok.

GENF, aug. 8. A svájci expresszvonatok hosszabb idő óta egy ékszerlovaj nemzetközi banda garázdálkodik és legutóbb a genf—berni expresszvonaton kirabolt egy ékszerkereskedőt. A nemzetközi banda hét-száz ezer frank értékű drágaköveket és ékszereket zsákmányolt. A határállomásokat és az ékszerüzleteket a genfi rendőrség értesítette a nagy lopásról.

Százezer sztrájkoló.

MILANO, aug. 8. A sztrájk kezd általános lenni és eddig kerek 100.000 gyári munkás sztrájkol. A közuti villamos kocsija nem közlekedhetnek, mert a sztrájkolók föl-tépték a síneket. Szerencsére a csendőrség és a lovas katonaság higgadtan viselkedett és eddig az összeütközéseknek halottja nem volt.

Franciavéderőjavaslat.

PÁRIS, aug. 8. Miután a szenátus változatlanul szavazta meg az új véderőjavaslatot, az elnök a péntek délután tartandó ülésre tüzte ki a második olvasást. A szenátus azután nyári szünetre megy.

A kínai forradalom.

HONGKONG, aug. 8. A kantoni észak kapunál történt ütközetnél hír szerint 500 ember esett el.

NANKINGA aug. 8. Tegnap délután a lázadók és a kormány csapatai között heves ütközet volt, amelyen a forradalmárok győztek. Hankoni közelében a kormánycsapatok arattak két győzelmet a forradalmárok felett.

A hatalmak jegyzékét átnyújtották.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 8. A nagyhatalmak azonos jegyzékét a drinápolyi kérdésben tegnap átnyújtották a nagyvezírnek.

Drinápoly.

PÉTERVÉR, aug. 8. A Börsenzeitung hiteles értesülés alapján közli, hogy a porta hajlandó Drinápolyt bizonyos kárpótlások fejében kiüríteni. A kompenzációk egyrészt megfelelő terület átengedéséből, másrészt kölcsönök nyújtásából állanak.

FRANKFURT, aug. 8. A Frankfurter Zeitung pétérvári tudósítója jelenti: Törökország hajlandó Drinápolyról lemondani, ha Bulgáriától a nagyhatalmak garanciája mellett kárpótlást és a nagyhatalmktól megfelelő államkölcsönt kap.

Törökország nem fél.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 8. A porta a demarche-ot egyáltalán nem veszi komolyan és nem is reagál reá. A nagyköveteknek kijelentette, hogy nem hajlandó a drinápolyi kérdésben tárgyalásokba becsátkozni és megmarad eddigi álláspontján.

Törökország kárpótlást követel.

KONSTANTINÁPOLY, aug. 8. A portán azt mondják, hogy Törökország kárpótlást fog követelni Bulgáriától azokért a pusztításokért, amelyeket a bolgár csapatok elkövettek. Ezt az igényét a porta már valószínűleg ma bejelenti a bukaresti békekonferencia befejezése után.

Átkelnek a Dardanellákon a görög hajók.

BRAILA, aug. 8. A hajóstársaságok tegnap Konstantinápolyból távirati jelentést kaptak, hogy görög szállítóhajók, illetőleg más hajók is, amelyek görög zászló alatt járnak, átkelhetnek a Dardanellákon.

A számla.

BUKAREST, aug. 8. A bolgár delegátus, mikor eléje tették a jegyzőkönyvet, így szólt:

— Elénk teszik a számlát ki kell fizetni.

A leszerelés.

BUKAREST, aug. 8. A hadsereg leszerelését haladéktalanul megkezdik. Ez a művelet körülbelül egy hónapig fog tartani.

Vilmos császár szerepe.

BUKAREST, aug. 8. Az Adeverul értesülése szerint a békekötés főleg Vilmos császár érdeme, aki személyesen lépett közbe, hogy a béke létre jöjjön.

Élégedettség Bulgáriában.

BELGRAD, aug. 8. Bolgár katonaszökevények beszélnek, hogy Bulgáriában óriási az elégedettség és minden percben katonai forradalomtól lehet tartani.

A revizio.

BUKAREST, aug. 8. Ausztria-Magyarország követe bejelentette a békekonferencián, hogy fenntartja a reviziora vonatkozó jogát. A bolgár követ kijelentette, hogy ebben a tudatban írja alá a jegyzőkönyvet.

Az új határok.

BUKAREST, aug. 8. A béke-protokollumban Bulgária és Görögország között megállapított határ a Belasitza-hegység nyugati végénél kezdődik Strumitza és Dojrán között, végigvonul a hegység gerincén Jurgleri falun keresztül Topolnica helységig, át-megy a Struma-folyón Koeszere, Tsziflik—Tschangel—Kalissin át a Cote 1800, Cote 660, Cote 1150 pontokig, aztán délre Perica faluig, továbbá északkeletre Karakova hegy-icsuesig, onnan Avlik-Kadak, Karovo, Csibia és Rujen Planinán át Okidschelár vasuti állomásig, onnan a Mesta-folyó mentén a tengerig.

A szerb-bolgár határ a Belasica-hegység nyugati oldalán kezdődik, Strumica és Radoviste között, innen halad a Struma és Vardar víz választékán az ó-bolgár déli határig.

ABBAZIA
PENSION
QUISISANA

I. rendű ház.
Bévez. J. tul.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

Restaurant
MIRAMARE
CIRKVENICA.
Bérez: BÉDÓ IMRE.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:
(Hótes arrivés hier:)

Grünzweig Szerén Budapest	Lido	Maurer Werner Wien	Wrus	Németh Jenő Szentés
Fazekas János Budapest	Lido	Markowski Waclaw Varsó	Wrus	Bókásy Jenő Budapest
Lutz Ernst Wien	Juliana	Vadász Dezső Kisvárd	Armonia	Dahmes Éva Budapest
Mandl Emil Tata	Juliana	Révész Vilmos Budapest	Armonia	Lázár Mária Szeged
Löwy Katica Budapest	Juliana	Liskova Vincence Plzne Cechy	Theresia	Faragó Gizella Budapest
Orli kSándorné Budapest	Juliana	Baron Sári Budapest	Lido	Csiki Ferenc Budapest
Fejes Béla Budapest	Juliana	Maretic Zora Zágráb	Al Mare	Heller Jakab Budapest
Munkácsy Mihály Budapest	Juliana	Fiegl Karl Wien	Staatsb. K.	Goldsand Leó Budapest
Koloman Antal Nagykanizsa	Seecuranstalt	Elbenbruck Eleonora Prága	Staatsb. K.	Jakobovits Adolf Budapest
Weisz Gáspár Szolnok	Seecuranstalt	Lepka Franz Brünn	Staath. K.	Bloch Jakab Paks
Fenyő János Keeskemét	Seecuranstalt	Friedmann N.	Quisisana	Kreutzer Miklós Budapest
Schoder Lajos Budapest	Gutenberg	Schüffer Áron	Quisisana	Silberstein Irma Budapest
Lohoda Pál Rákosszaba	Seecuranstalt	Tolnay Ödön Budapest	Hausner	Kohn Regina Nyitra
Teleki Balog Budapest	Antoniushof	Fekete Jenő Budapest	Hausner	Markovics Mayer Békéscsaba
Joob Lajos Budapest	Stella	Guttman Riza Wien	Stefania	Horváthy Emil Budapest
Wertheimer Ludwig Wien	Schnzer	Kassianoff Alexander Moskva	Stefania	Rosenstein Margit Erzsébetfalva
Mezei L. Keeskemét	Schanzer	Róna Pál Pétervár	Stefania	Abeles Simon Erzsébetfalva
Sehnautz Karl Sarajevo	Lokey	Waldemar Jacobson Pétervár	Stefania	Franke Melea Laibach
Kántor Ferenc Budapest	Lokey	Gessler Berta München	Antoniushof	Eder Leopold Wien
Kun Ignác Budapest	Kolb	Weiss S. Wien	Antoniushof	Majer Marie Wien
Fejér Sándor Budapest	Kolb	Wawrausch Z. dr. Lemberg	Ilma	
Rekettv Ervin Zágráb	Kolb	Szente Aurél Trieszt	Theresia	
Szeliga Mária Krakkó	Kolb	Dezső Kelemen Szeged	Quitta	
Bleier Antalné Debrecen	David	Malles Dóra Wien	Quitta	
Török M. Kaposvár	Hammer	Herez Andor Budapest	Quitta	
Cukor Sándor Budapest	Hammer	Schor Georg Szentpétervár	Quitta	
Lányi Marcel Arad	Hammer	Hamber Dorete Lemberg	Quitta	
Roth Ella Budapest	Hammer	Mautner Nándor Budapest	Quitta	
Kurschner Dóra Budapest	Hammer	Reich Alois Wien	Quisisana	
Goldner Camilla Budapest	Hammer	Szende Henrik Budapest	Bristol	
Vadász Arnold dr. Nagykapos	Hammer	Gönczi Mór dr. Budapest	Bristol	
Teich Margit Besztercebánya	Vecsey	Reich Ferenc Budapest	Bristol	
Fink Marie Wien	Vecsey	Gausl Ignác Budapest	Schanzer	
Hlmann Otto Budapest	Vecsey	Nagy Kálmán Budapest	Schanzer	
Grünwald Rudolf Wien	Vecsev	Brunig Miksa Budapest	Berneice	
Georgevitsch Andro Belgrád	Vecsev	Locatelli Károly Budapest	Istria	
Kálmán Jenő dr. Tab	Vecsev	Demkö Jenő Temesvár	Istria	
Felix Wilhelm Wien	Primorkinja	Tusak Arnoldné Budapest	Juliana	
Schegerin Armin Budapest	Savoy	Horváth Huska Budapest	Natalie	
Bleuer István Budapest	Savoy	Maschanzker Hermin Budapest	Al Mare	
Pollák Max Grác	Savoy	Fischl Rózika Budapest	Al Mare	
Szondy János Békéscsaba	Heremitage	Fritz Mór Budapest	Habsburg	
Kohont Hugo Klagenfurt	Offizierskurh.	Koltai Árpád Budapest	Habsburg	
Ostersetzer Carola Podwoloeczyka	Speranza	Zimmer Etelka Budapest	Habsburg	
Halborn Melanie Tarnov	Speranza	Taul Ferenc Budapest	Habsburg	
Szántó Elza Budapest	Speranza	Drazawski L. Varsó	Habsburg	
Este Margarete Wien	Speranza	Császár István Budapest	Teuta	
Winter Ödön Debrecen	Speranza	László István Szabadka	Penelope	
Ringelheim Adolf Tamov	Speranza	Wervetz Martin Budapest	Szegő	
Larvent Charlotte Wien	Bellevue	Deutsch Félix Budapest	Regina	
Pollak Artur Wien	Bellevue	Kurlönder Kamilla Budapest	Regina	
Hegyí Gyula dr. Óvár	Bellevue	Lukács Jenő Budapest	Irene	
Herlinger Ilona Wien	Palace	Nagy Stefania Arad	Irene	
Wassermann Hedy Wien	Palace	Kovács Paula Budapest	Irene	
Baarula A. Budapest	Palace	Havas Kató Budapest	Irene	
Zádor Armin Budapest	Palace	Hertendi Adolf Budapest	Irene	
Klagsbrunn Max dr. Wien	Palace	Domaschin Selma Wien	Irene	
Königstein Berta Wien	Palace	Müller Rudolf Wien	Posthorn	
Rovó Aladár Budapest	Palace	Ungvári Ödön Budapest	Rosenberger	
Keck Anna Wien	Palace	Schwarz Ignác Budapest	Rosenberger	
Gayduscheck Adele és Stefi Wien	Palace	Heller Zsigmond Budapest	Rosenberger	
Sternberg Zsiga Pozsega	Vermes	Heller Béla Budapest	Rosenberger	
Bürger Szilárd Nagybeeskerek	Vermes	Deutsch József Temesvár	Rosenberger	
Bene Sándor Arad	Vermes	Herland J. Wien	Rosenberger	
Grünwald József Budapest	Vermes	Kapuz Veperde Budapest	Persich	
Sidon Siegfried Wien	Jeanette	Stark Ferenc Budapest	Persich	
Kolberger Roman Varsó	Augusta	Kehsel R. Nürnberg	Bristol	
Johne Rudolf Bielitz	Westphal	Dervarits Iván	Bristol	
Mandl Minna Wien	Westphal	Mandel Jenő Kassa	Bristol	
Haas Mórné Budapest	Westphal	Ossoinack R. Trieszt	Bristol	
Baader Heinz Wien	Slatina	Boskovitz Géza Budapest	Bristol	
Luzzato Kosa Wien	Slatina	Silberger József dr. Kassa	Schalk	
Tilipkowska Stefanie Varsó	Slatina	Egger István dr. Budapest	Grand H.	
Szabó Nándor Zombor	Al Mare	Novák Jenő Nyiregyháza	Grand H.	
Mery Gyula Hölak	Al Mare	Latinovits Ida Budapest	Grand H.	
Gönczy Elemér Budapest	Al Mare	Bettmann Semi Bamberg	Grand H.	
Blitz Max Wien	Al Mare	Dudits A. Budapest	Grand H.	
Wallcut Nándor Budapest	Al Mare	Marschal Helene London	Grand H.	
Jaskolska Janina Lemberg	Al Mare	Marschal Margit London	Grand H.	
Gergely Oszkár dr. Budapest	Al Mare	Redl Ottó Lemberg	Grand H.	
Jullich Hans dr. Wien	Herkules	Schritzl G. Szeged	Grand H.	
Zala Mór Budapest	Richter	Kessler Irma Stajerlak	Union	
	Richter	Ornstein Zsuzsanna Lemberg	Jezeica	
		Buday Paula Nagyvárad	Jezeica	
		Reiz Armin Budapest	Jezeica	
		Ignacert Hinko Szentés	Jezeica	

Olcsón eladó
szép villa Abbaziában,

a Súdstrandon, Kerttel. Felvilágosítás
nyuit a

Villa Blanche
kezelősége, Abbaziában.

Arkaden Café Abbazia

közvetlenül a Quitta fürdő mellett.
Legszebb fekvéssel a Súdstrandon
400 ember befogadására képes terem árka-
dal. Minden kül- és belföldi ujság.

Legjobb frissítők és italok.

Csapolt pilseni sör.

Cigányzene!

Kovács Tózi kaposvári cigányprimár
zenekarával játszik:
mindennao d. u. 4 óratól 7-ig, [és hétfőn, sze-
dán, Pénteken és szombaton este 9-től.

Plebán Ferenc, kávé

Velence Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegen-
találkozó helye.

—o Estéknént zenehangverseny.

Velence

San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A géma-
kiállításán dicsérő okmányokkal kitüntetve
SZOBÁK 2 és fél LIRÁTÓL FELJEBB

Tengeri fürdő Lusinpico Cigale
Strand-Hotel és Bellevue penzió
- Cigale -

Minden kényelmet biztosító első-
rangú családi otthon. Magyar ház-
Prospectus.

KÖZGAZDASÁG.

+ A szénkotel többkövetelése és a Máv

Az államvasutak igazgatósága és a szénbányák között folyamatban levő tárgyalások még mindig nem értek véget, mert a bányavállalatok szigorúan ragaszkodnak eddig elfoglalt álláspontjukhoz. A koalíció idejéből való szerződés értelmében most újabb három évre kell megállapítani a szénárakat és ezt az alkalmat a bányák arra használták fel, hogy a szénpiac emelkedő tendenciájára a munkabérek drágulására való hivatkozással 20-30%-kal emelkedő árakat követeltek az államvasutaktól. A Máv. igazgatósága nem akarta ezt a többkövetelést megadni és a külföldi szén után nézett, azonban kiderült, hogy az osztrák bányák sem szállítanak olcsóbban, mert nyilván hallgatóságos megállapodás van köztük és a magyar bányák között, a távolabb fekvő bányákból való szállítás pedig nem volna eléggé olcsó és célszerű. Felmerült az a gondolat is, hogy a mozdonyok nagy részét petróleummal fogják fűteni és a Máv. igazgatósága erre vonatkozólag is megkezdte a tárgyalásokat. A helyzet azonban az, hogy a Máv. nagyon szorult helyzetbe került s egyelőre sehogyan sem tud magán segíteni. Nem szólva arról, hogy az is megnehezíti helyzetét, hogy a bányák ügyes kijárókról is gondoskodtak és hogy különösen a Hitelbank, az urikány-zsilvölgyi érdekeltsége lévén, mindent elkövet, hogy az ártóbbelket megkapja. Remélhetőleg azonban az új kereskedelmi miniszterben lesz annyi bátorság, hogy a Hitelbankhoz fűződő egykori érdekeltsége dacára is vissza fogja vonni egykori bankjának követelését.

+ Amire nincs pénz. Ugylátszik most

napról-napra ismétlődnek azok az esetek, a midőn kétséget kizárólag meg lehet állapítani, hogy még országos érdekeket szolgáló hasznos beruházásokra sincsen pénz, mert mind kell a hadseregnek. Ezuttal arról van szó, hogy a Balatoni Szövetség már régebben előterjesztést tett a kereskedelmi miniszternek a győr-dombóvári vasut elsőrangúsítása tárgyában. A miniszter a szövetséghez intézett leiratában maga is igen fontosnak jelölte ugyan az utvonall átépítését, azonban a rendkívüli nagy költségekre és a nehéz pénzügyi viszonyokra való tekintettel a kiépítést egyelőre kilátásba nem helyezheti. A szövetség persze ismételt előterjesztést tett igazgatóválasztmányi üléséből és új megokolással esatlakozásra szólította fel a kérdésben érdekelt hatóságokat és testületeket. Ajjig szükséges mondanunk, hogy ezuttal is kárba fog veszni a szövetség minden iparkodása, mert itt nem érvek, hanem a pénzkérdés fogja eldönteni a kérdést.

+ Az amerikai kivándoroltak. A magyarországi kivándorlók tudvalevőleg óriási kárt szenvedtek a pittsburgi First National-bank bukása folytán. Csaknem negyven millió korona veszett el ennél a bankbukásnál és az elvesztett pénzből 12-13 millió a horvát ország kivándorlóké volt. Ezek nemrég beadványt intéztek a horvát országos kormányhoz és arra kérték, hogy hivatalosan interveniáljon az Egyesült-Államok kormányánál tőkéinek legalább részben való megmentése érdekében. A horvát kormány a kivándorlók érdekeinek védelmére dr. Frank Gusztáv titkárt Pittsburgba küldte.

Kiadó nagy 6 ablakos, 160 négyzetméter nagyságu

helyiség

hosszaváló 2 irodaszobával a város központjában. Cim a kiadóban.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Min két szállóban kitünő konyha és árny is kárk. Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Irodai gyakornok,

ki a magyar nyelven kívül a német, olasz vagy horvát nyelvet is bírja, kezdő fizetésével helybeli irodában felvétetik, Cim a kiadóban.

VELENCE.

ORIENTALE NAGY KÁVÉHÁZ

Riva degli Schiavoni, a Lidora induló hajók kikötőjével szemben.

Tágas terras — Játéktér, amerikai bar. — Modern berendezés. — Központi fűtés. Kitünő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar

Mozgóképelőadás teljes világítás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Pulgársör,

a Florian, Quadri és Orientale kávéházak. (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

Vaerini Testv. és Tsa.

Mindenkinek kedves

Ajándék

FIUME

kikötőből

1 zsák kávé

(en miniature) finom pörköltkávétöltővel

Kapható - 3 minőségben -

G. STOCHEL csemagázottében

Az előrehaladt idény miat !

Bátorkodunk ezennel a következő cikkeket mélyen leszállított árak mellett ajánlani:

Levantine, szegélylyel garantált szinek

à Kor. —.48

Fehér ruhavászon bosnyák módra

à Kor. —.26

Csikos creppon legújabb divat

à Kor. —.38

Percail, elegáns minták

à Kor. —.50

Panama, minden modern színben

à Kor. —.90

Szinezett zefir, legújabb minták

à Kor. —.85

Voil de Laine, tiszta gyapju modern minták

à Kor. 1.--

Eponge (szivacsos) minden színben sima és mintázott.

Tisztelettel

WEISS M.

FIUME, CORSO 11.

Trieszt Corso 9.

Bécs IX.

Szabott árak.

Divat- és kézműáru-cikkek, férfiruhaszövetek, selyemáruk, szőnyegek, butorszövetek, fehéreneműek, gyapotáruk, női- és gyermekkonfekciók, csipkék, himzések, szalagok és az összes felszerelési cikkek eladása

ABBAZIA

BRISTOL szálló, kávéház s étterem.

140 modern szoba, lift, központi fűtés, melegvíz-vezeték, villany, telefon. Kitünő magyar konyha.

Tulajd. Rudovits V.

Több különálló két és három szobás

lakás a szükséges mellékhelyiségekkel kiadó. Ertekezni lehet a Fiumei Építő Részv. Társ. irodájában Via Clotilde 4. vagy az Építő Részv. Társ. telepén Via Valscurignén.

LINOLEUM

!!RITKA ALKALOM!!

Uj küldemény érkezett Linoleum-szőnyegekben, bordúrral és fémsarokkal,

150x200 nagyság	K	8.50	darabja
200x250	"	K 14.—	"
200x300	"	K 17.—	"

Viaszkosvászon

78 cm. magas méterenként	Kor.	1.70
110 cm. magas méterenként	Kor.	2.10
115 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum futók

67 cm. magas méterenként	Kor.	1.60
90 cm. magas méterenként	Kor.	1.10
100 cm. magas méterenként	Kor.	2.50

Linoleum, fürdő-, háló- és ebédlőszobák lefedésére m²-ként Kor. 2.50.

Padlók lefedését saját munkásaink által vállaljuk. Költségvetés ingyen és bérmentve.

Haas Leopold - Fiume

CORSO 6.

Cantridai fürdő és vendéglő

Tengeri fürdő, 250 szép kabinnal és napkurára szolgáló külön terrasszal. Nagy árnyas vendéglői kert terrasszal és tekepályával. Kitűnő konyha és kifogástalan borok. Kőbányai polgári sör. Villanyos összeköttetés Fiumétól a fürdőig. Vasár-és ünnepnapokon délután zene-hangverseny.

Fürdőjegyek fehéreneművel 40 fillér.

Olcsó bérletjegyek.

LIDO-VENEZIA CASA VENIER

a „Hungaria“ szálló mögött. Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron 1 percnnyire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézetétől. Villanyos világítás.

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasúti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, árak.

Kitűnő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

Villa Sans Souci

Abbazia.

Előkelő családi otthon. - Teljesen ujonnan berendezve. Uj tulajdonosok Finom bécsi konyha.

Wetzler Testvérek azelőtt Gondrand Testvérek, Nemzetközi Szállító Rt. fiókja Trieszt.

A legmegfelelőbb gyűjtőforgalom, különösen élelmiszereknek, Trieszttől Bécsig. Közvetlen fuvardíjtelek magyar és dalmát kikötőkből Bécsbe.

SCHÖNL. — Szépség és hajápolási terme — SCHÖNL.

Via Carducci 12. II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicur, villanyos arcmasszás (vibrations massage) szemölcslevétel és arcbán levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Ujságkihordó fiukat
vagy asszonyokat
jó fizetéssel felvesz.
A TENGERPART
kiadóhivatala.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy étterem.

— Teljes penzió napi 10 liráért. —

A kinek eladó **használt butorok** vagy **olcsón akar butort venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőhöz

Via G. Parini 6. szám.

Telefon 12-03 szám.

33 óceánjáró

Austro Americana - Trieszt.

33 óceánjáró

Rendes személy- és áru forgalom, Észak- és Dél-Amerika, Görögország, Olaszország, Délafrika és Spanyolország felé.

Buenos-Ayresbe, Patrasz, Algir, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevideo érintésével a Sophia Hohenberg gőzössel
julus 24-én.

Quebeckbe és Montreálba a Canada gőzössel
julus 26-án.

Newyorkba az Alice gőzössel aug. 2-án.

Buenos-Ayresbe, Nápoly, Barcellona, Las Palmas, Rio de Janeiro, Santos és Montevideo érintésével a Laura gőzössel aug. 7-én.

Közelebbi felvilágosításokkal az igazgatóság Triesztben Via Molino piccolo 2, szolgál.

MERCEDES

Az autók királya!

— Bárdi r. t. —

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**